

Komunikace na úřadech s osobami se sluchovým postižením

Ing. Martin Novák, Jaroslav Winter
Centrum zprostředkování simultánního přepisu

prepis@cun.cz
www.eprepis.cz

Nejsme jen jedna skupina

- Lidé se sluchovým postižením **netvoří jednu skupinu.**
- Existuje více **druhů, typů a stupňů** sluchových vad, a proto je každý člověk postižen jiným způsobem. (Ne každý se však sám cítí být postižen)

Skupiny osob s postižením sluchu

- Nedoslýchavé osoby
- Neslyšící osoby
- Ohluchlé osoby
- Jiné postižení sluchu (tinnitus, hyperakuzie)

Komunikační systémy

- Znakový jazyk
- Komunikační prostředky založené na češtině
 - znakovaná čeština (znakovaný český jazyk)
 - mluvení
 - odezírání
 - psaní

 - kombinace těchto prostředků

Některé vlivy na komunikační strategie

- zda a do jaké míry jsou funkční zbytky sluchu
- zda je možno sluch využívat ke komunikaci
- zda je využíváno pouze zrakové vnímání
- zda je využíván současně zrak i sluch
- osobnost jedince
- ve kterém období života ztráta sluchu nastala

Zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob

- Zákon č. 155/1998 Sb. ve znění zákona č. 384/2008 Sb.
 - **5 systémů pro hluchoslepé osoby** (Lormova abeceda, daktylografika, Braillovo písmo s využitím taktilní formy, taktilní odezírání a vibrační metoda Tadoma)
 - **5 pro neslyšící osoby** (český znakový jazyk, znakovaná čeština, prstová abeceda, vizualizace mluvené češtiny, **písemný záznam mluvené řeči**)

Správní řád

(zák. č. 500/2004 Sb., § 16, odst. 5)

- Neslyšícím uživatelům českého znakového jazyka správní orgán ustanoví tlumočnicka českého znakového jazyka podle zvláštního zákona.

Neslyšící osobě preferující český jazyk ustanoví prostředníka, který je schopen se s ní dorozumět pomocí komunikačních systémů vycházejících z českého jazyka dle její vlastní volby.

Osobě hluchoslepé bude ustanoven prostředník, který je schopen se s ní dorozumět pomocí komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob dle její vlastní volby.

Prostředník je ustanovován za stejných podmínek, za jakých je ustanovován tlumočnick českého znakového jazyka.

O ustanovení tlumočnicka nebo prostředníka vydává správní orgán usnesení, které se oznamuje pouze osobám, jichž se dotýká.

Kde sehnat tlumočníky

- **Centrum zprostředkování tlumočení pro neslyšící**
(<http://www.asnep.cz/tlumoceni/>)
- **APPN, o.s. – Agentura pro neslyšící**
(<http://www.appn.cz/tlumocnicke-sluzby-online>) - nonstop,
raději předem objednat (podmínkou internet min. 0,5 Mbit/s,
webová kamera, Skype nebo ooVoo)
- **Telekomunikační centrum neslyšících** (www.tkcncz.cz) – Unie
neslyšících Brno, mj. online tlumočení

Tlumočení není pro každého

- Jen menší část osob se sluchovým postižením používá znakový jazyk
- Pro nedoslýchavé a ohluchlé je mateřštinou český jazyk
- V jednoduchých situacích stačí napsat na PC, co chci sdělit
- Při důležitých úředních jednáních - simultánní přepis mluvené řeči (vyškolení rychlopísaři)

Simultánní přepis mluvené řeči

- Zajišťuje pouze Česká unie neslyšících
- Projekty podpořené Nadací Vodafone ČR
- Již více než 240 přepisů na akcích nejrůznějšího druhu
- Od srpna 2010 zaregistrováno **Centrum zprostředkování simultánního přepisu ČUN** jako poskytovatel sociální služby (www.eprepis.cz)

Aktuální stav

- MPSV pro rok 2011 nepřidělilo ani korunu dotací (žádné nové sociální služby)
- CZSP hledá další zdroje financování
- DMS PREPIS na číslo 87 777
- Zajištěn provoz v menším rozsahu, ale jen pro ty, kdo službu zaplatí
- Díky spolupráci s organizací Interinfo možno zajistit přepisovatele v celé republice
- Po předběžné domluvě i online přepis na dálku (nutné kvalitní připojení k internetu)

Jak si objednat simultánní přepis

- Informace o přepisu na www.eprepis.cz
- Objednávky na prepis@cun.cz nebo 608 719 001
- Při delším jednání než 1 hodina jsou zapotřebí 2 přepisovatelé
- Pro 1 či 2 sluchově postižené klienty na notebooku, pro více (seminář aj.) na plátno (nutný projektor)